

Eurobank: Ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας αναμένεται στο 3% το 2024

2023/10/09 15:29 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τα τελευταία 16 χρόνια η ελληνική οικονομία διανύει έναν μεγάλο, τόσο σε διάρκεια όσο και σε ένταση, οικονομικό κύκλο.

Μετά την κορύφωση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας το 2007, επίδοση που συνοδεύτηκε από υψηλά και παρατεταμένα ελλείμματα στο δημοσιονομικό και το εξωτερικό ισοζύγιο, ακολούθησε η μεγάλη προσαρμογή και ύφεση της δτίας 2008-2013, επισημαίνεται στο ενημερωτικό δελτίο “7 Ημέρες Οικονομία” της Eurobank.

Όπως επισημαίνουν οι αναλυτές της τράπεζας, στη συνέχεια, η ελληνική οικονομία παγιδεύτηκε σε ένα μονοπάτι στασιμότητας, από το οποίο άρχισε σταδιακά να εξέρχεται τη διετία 2018-2019, επιτυγχάνοντας ωστόσο σχετικά χαμηλούς ρυθμούς μεγέθυνσης.

Το 2020 η διαταραχή της πανδημίας προκάλεσε βαθιά ύφεση τόσο στην Ελλάδα όσο και στις περισσότερες οικονομίες της Ευρωζώνης, ακολουθούμενη τη διετία 2021-2022 από ισχυρή ανάκαμψη, με το σύνολο των προαναφερθεισών οικονομιών, πλην της Ισπανίας, να υπερκαλύπτει τις απώλειες της πανδημίας.

Τέλος, το α' εξάμηνο 2023 η ελληνική οικονομία συνέχισε να μεγεθύνεται (2,4% YoY), υπεραποδίδοντας έναντι της Ευρωζώνης (0,8% YoY).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του προσχεδίου κρατικού προϋπολογισμού 2024 (ΠΚΠ 2024) για τις βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές της Ελλάδας, που κατατέθηκε στη διαρκή επιτροπή οικονομικών υποθέσεων της Βουλής, το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα αναμένεται να αυξηθεί σε ετήσια βάση κατά 2,3% το 2023 και κατά 3,0% το 2024 (0,8% και 1,3% αντίστοιχα για την Ευρωζώνη σύμφωνα με τις θερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Η ανάπτυξη το 2023 προβλέπεται να στηριχτεί στην ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις παγίων, ενώ για το 2024, πέραν των δύο προαναφερθεισών συνιστωσών, σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσουν και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, υπεραντισταθμίζοντας την αντίστοιχη αύξηση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών.

Στο μέτωπο της ανεργίας προβλέπεται μείωση στο 11,2% (12,4% το 2022) και στο 10,6% του εργατικού δυναμικού το 2023 και το 2024 αντίστοιχα, ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται να αποκλιμακωθεί στο 4,0% το 2023 (9,3% το 2022) και στο 2,4% το 2024.

Στο δημοσιονομικό πεδίο, το πρωτογενές ισοζύγιο (έσοδα μείον δαπάνες εξαιρουμένων των τόκων) εκτιμάται να διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 1,1% και 2,1% του ΑΕΠ το 2023 και το 2024 αντίστοιχα (0,1% το 2022), με τον λόγο δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ να κινείται καθοδικά στο 159,3% και στο 152,2% το 2023 και το 2024 αντίστοιχα (171,4% το 2022).

Τέλος, οι εκτιμήσεις 2023-2024 για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης, το ποσοστό ανεργίας και τον πληθωρισμό στο ΠΚΠ 2024 και σύμφωνα με το περιοδικό Focus Economics που παρουσιάζει τον μέσο όρο των εκτιμήσεων της αγοράς (consensus forecasts, Οκτ-23) είναι σχεδόν ίδιες με εξαίρεση τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2024.

Η εν λόγω απόκλιση προέρχεται από τους εκτιμώμενους υψηλότερους ρυθμούς μεταβολής για τις επενδύσεις παγίων και τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών που υιοθετούνται στο ΠΚΠ 2024 σε σύγκριση με τη μέση εκτίμηση της αγοράς.

Αναντίρρητα, κάθε φορά που ανακοινώνονται μακροοικονομικές προβλέψεις, καταγράφονται και οι αντίστοιχοι κίνδυνοι (καθοδικοί και ανοδικοί), δηλαδή παράγοντες που δύνανται να επηρεάσουν ανοδικά ή καθοδικά τις τιμές των μεταβλητών για τις οποίες γίνονται εκτιμήσεις.

Στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας (και όχι μόνο) οι καθοδικοί κίνδυνοι για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2023 και του 2024 συνοψίζονται στην αβεβαιότητα που προκαλεί ο πόλεμος στην Ουκρανία, στο υψηλό κόστος χρηματοδότησης λόγω της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), στη διατήρηση των πληθωριστικών πιέσεων, στην επιβράδυνση της οικονομίας της Ευρωζώνης (ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ελλάδας) και στις πρόσφατες φυσικές καταστροφές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά από αρκετούς μήνες βελτίωσης, ο δείκτης οικονομικού κλίματος μειώθηκε τον Σεπ-23 στις 108,0 μονάδες (χαμηλό 6 μηνών με τον μακροχρόνιο μέσο όρο στις 100 μονάδες) από 111,2 μονάδες τον Αυγ-23.

Επιπρόσθετα, καθοδικά κινήθηκε ο δείκτης εμπιστοσύνης στη βιομηχανία, λαμβάνοντας αρνητική τιμή στο ισοζύγιο των απαντήσεων (-1,3 μονάδες) για πρώτη φορά από τον Δεκ-22, ενώ τις μεγαλύτερες μηνιαίες μειώσεις υπέστησαν οι δείκτες εμπιστοσύνης καταναλωτή και κατασκευών (χαμηλά 7 και 8 μηνών αντίστοιχα).

Τέλος, ο δείκτης PMI μεταποίησης σημείωσε πτώση τον Σεπ-23 (50,3 από 52,9 μονάδες τον Αυγ-23, χαμηλό 8 μηνών), ωστόσο παρέμεινε άνω του ορίου των 50 μονάδων που διαχωρίζει τη βελτίωση από τη χειροτέρευση των λειτουργικών συνθηκών στον τομέα της μεταποίησης.

Εν κατακλείδι, σύμφωνα με το ΠΚΠ 2024, ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας αναμένεται στο 2,3% το 2023 και στο 3% το 2024, ενώ εκτιμάται περαιτέρω αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας και του πληθωρισμού.

Στην περίπτωση που επαληθευτούν οι εν λόγω προβλέψεις, το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2024 θα υπολείπεται κατά 15,6% σε σχέση με τα προ κρίσης χρέους επίπεδα (2007).

Για να επιστρέψει η ελληνική οικονομία σε 10 χρόνια από σήμερα στα προ κρίσης χρέους επίπεδα πραγματικού ΑΕΠ, θα πρέπει να μεγεθύνεται με έναν μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 2,2%. Αυτό προϋποθέτει τη διεύρυνση των παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας μέσω συσσώρευσης φυσικού και ανθρώπινου κεφαλαίου και μέσω βελτίωσης της συνολικής παραγωγικότητας.

Δηλαδή, θα πρέπει να αντιστραφούν οι υπάρχουσες τάσεις της μείωσης του φυσικού κεφαλαίου, της καθαρής εκροής ανθρώπινου κεφαλαίου και της χαμηλής παραγωγικότητας.